

**REPUBLIKA HRVATSKA
PRAVOBRANITELJ ZA DJECU**

DPR-130-01/09-016
Zagreb, 13. listopada 2009.

**Hrvatska narodna banka
Trg hrvatskih velikana 3
10000 Zagreb**

Predmet: zaštita imovinskih interesa djece

- *preporuka, dostavlja se*
- *izvješće, traži se*

Poštovani,

Obavljajući poslove iz svog djelokruga i prateći pojedinačne slučajeve povreda prava djece pravobraniteljica za djecu uočila je nedosljednost primjene pojedinih zakonskih odredbi kojima je regulirana zaštita imovinskih prava i interesa djece. U praksi su se događali slučajevi kršenja prava djece kako zbog nepoznavanja pozitivnih propisa od strane pojedinaca od kojih se očekuje njihova primjena, a ponekad i zbog njihove nedovoljne senzibiliziranosti za ovo specifično područje zaštite dječjih prava.

Naime, odredbama Obiteljskog zakona (*Narodne novine broj 116/03., 17/04., 136/04., 107/07.*) regulirani su imovinski odnosi roditelja i djece te su propisane mjere koje centar za socijalnu skrb može poduzeti radi zaštite imovinskih interesa djeteta. Prema odredbi članka 261. stavak 1. rečenog zakona roditelji mogu s odobrenjem nadležnog centra za socijalnu skrb otuđiti ili opteretiti imovinu maloljetnog djeteta radi njegova uzdržavanja, liječenja, odgoja, školovanja, obrazovanja ili za podmirenje neke druge važne potrebe djeteta. Međutim, u praksi se događa da ponekad roditelji (a ponekad čak i drugi srodnici djece) bez odobrenja centra raspoložu sa djetetovom imovinom npr. na način predižu novčane iznose sa računa otvorenih na ime djece ili na drugi način otuđuju i opterećuju djetetovu imovinu.

Osim toga uočavamo nedosljednost primjene zakonskih odredbi kod raspolaganja sredstvima sa stambenih štednji otvorenih na ime djece te državnih poticajnih sredstava koja time ostvaruju, kao i raspolaganja sredstvima sa tzv. dječjih štednji, a što je sve imovina djeteta. Može biti sporno i kada roditelji raspoložu prihodima ostvarenim temeljem djetetovog udjela u investicijskim fondovima, kao i samim udjelima.

Djeca kao osobe koje nemaju poslovnu sposobnost nisu u mogućnosti samostalno poduzimati radnje kojima bi štitili svoja prava i interese, i zakonom ih je potrebno dodatno zaštititi. Roditelji sukladno odredbama zakona upravljaju maloljetnikovom imovinom, međutim ta imovina nije imovina roditelja. Iako je većini roditelja cilj prvenstveno zaštita interesa vlastite djece, svjesni smo da, na žalost, ima slučajeva kada nije tako i kada postupci roditelja nisu uvijek usmjereni na dobrobit djece. Ponekad se imovinski interesi djece nađu u koliziji s

interesima odraslih. Takve je slučajeve nemoguće predvidjeti i stoga je u ovom segmentu nužna njihova sveobuhvatna zakonska zaštita.

Svjesni smo okolnosti da zaposlenici u kreditnim institucijama, koji rade neposredno s ljudima i obavljaju novčane transakcije, uglavnom nisu pravnici i možda ne poznaju važeće propise. Međutim poznavanje zakona se za svih podrazumijeva i njihovo nepoznavanje nikoga ne ispričava.

Smatramo da je nužno senzibiliziranje zaposlenika svih kreditnih institucija za područje zaštite imovinskih prava djece kao i njihova edukacija i upoznavanje sa odredbama Obiteljskog zakona kojima su ta prava djece zaštićena. Stoga preporučamo temeljem članka 10. Zakona o pravobranitelju za djecu („*Narodne novine*“ br. 96/03.) da u okviru vaših ovlasti koje proizlaze iz Zakona o kreditnim institucijama („*Narodne novine*“ br. 117/08.) te drugih propisa, poduzmete sve nužne mjere i radnje kako bi prava i interesi djece mogli biti pravodobno i u najboljoj mjeri zaštićeni.

Ujedno molimo da nas čim prije izvijestite o vašem stavu u odnosu na ovu problematiku kao i ovu preporuku, te dosadašnjem angažmanu kao i planiranim radnjama radi zaštite imovinskih prava i interesa djece.

S poštovanjem,

PRAVOBRANITELJICA ZA DJECU
Mila Jelavić, dipl.iur.